

Sant Joan de Mata, dit el Provençal, o com convertir un sant occità en francès

Autor: Montse Montesinos
Data de publicació: 01-08-2022

Montse Montesinos ha tornat a la UNH per presentar en aquesta conferència la seva recerca sobre Sant Joan de Mata.

La conferència és dedicada a l'aprofundiment de la vida de Sant Joan de Mata, nascut a la Provença, de pares nobles catalans, a mitjan segle XII. Fundador de l'orde mendicant dels monjos trinitaris, la missió dels quals era el rescat de captius causats per les guerres al Mediterrani entre cristians i musulmans per mitjà d'un pagament fet amb almoines i donacions, o bé, en el seu defecte, alliberant-los amb un intercanvi de presoners, restant els trinitaris al lloc d'aquests.

En Joan, dit "el Provençal", funda diverses cases i hospitals prop de París, a la Provença, a Itàlia, però sobretot al Principat de Catalunya i resta de països de la corona d'Aragó, on són més nombroses.

L'orde s'estén per altres països d'Europa després de la seva mort i passa per diversos períodes de creixement i de retrocés fins al segle XVI, en què l'orde és reformat i també se'n modifica la història inicial: és introduït un altre "sant" fundador per interessos polítics francesos i en canvien les seves arrels, amb connivència amb el Vaticà. El caire dels antics trinitaris s'esbiaixa. A Castella es funden noves cases i l'orde s'expandeix amb grans convents plens de pintures sobre la "nova" vida dels fundadors.

D'aquesta manera queda esborrat el coneixement de l'orde primitiu, nascut als països catalans, per donar pas a un nou i remodelat i orde francès, crescut i arrelat a Castella. Així aquesta, aconsegueix desvirtuar l'antiga història del sant occitano-català, en un intent d'apropiació.